

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 1250 P
Negyedévre 3750 P

Március 15. elé

Március 15., a magyar szabadság ünnepe új ígéretekkel közeledik. Huszonötévi reakciós és fasiszta uralom után először ünnepelheti a magyarság nyíltan és szabadon nemzeti ünnepét. Huszonöt éven keresztül nem volt igaz szó, nem volt igaz ünnep, nem volt magyar március.

Most méltóképpen kell megünnepeelni ezt a napot.

Az első március a német elnyomás és a feudális költöttségek alóli felszabadulást ígérte, de a nemzet szabadsága ellen feltámadt erők megakasztották a népalkotó erejét és az építő szerszámok helyett fegyvert kellett ragadni szabadsága megvédésére. 1848-ban kimondták a jobbágyszabadságot, de ezt a földnek a parasztság tulajdonába juttatásával megerősíteni nem sikerült. Közel száz év után most érkezett el az igazi jobbágyszabadság napja. A mostani első, valóban szabadon ünnepeelt március 15. a jobbágyszabadság befejezését jelenti.

Az első március a németektől való gyarmati függés, a szolgai elnyomás ellen támadt fel — és most, a 97. évfordulón értük csak el, hogy az önálló magyar állami lét németektől való függés nélkül kialakulhat.

Mindezeket túl pedig vissza kell szerezni a mostani márciussal népünk 1848-as becsületét. El kell érni, hogy mint akkor, tisztelettel nézzenek ránk Európa népei. Azóta, persze, megváltozott a világ. A szabadság nagy népből, melyről Marx és Engels tanulmányaikban oly dicsőreleg nyilatkoztak, a hősi népből, melyről a szabadság nagy költői, Heine, Lenau, Viktor Hugo zengő ódáiban mondtak dicsőreget — Hitler utolsó csatlósá lett. Amit 97 évvel ezelőtt lelkesedve és egyöntetűleg vállalt a magyarság — a túlerővel is szembeszállani a szabadságért —, azt ma még akkor sem tudta megtenni, amikor Hitler Németországát féllábbal már a sir szélén állott.

Megtérésünk kései és ezt is főleg a Vörös Hadseregnek köszönhetjük. A magyar nép harci elszántsága azonban reményt nyújt a csatlós név, szennyének lemosására.

Az új szabad március ígér és követel.

Ígéri az elsikkasztott földreformot, a félbemaradt jobbágyszabadságot, ígéri az önálló magyar állami létet, de ugyanakkor követeli a leszámolást mindazzal, ami 97 esztendőre kárhözvált a magyar szabadság ügyét. Követeli a leszámolást a reakcióval, bármilyen köntösben vagy mezben jelentkezzék is az, követeli a leszámolást a fasiszmussal, bárhol próbáljon is az megbújni. Köve-

Zsukov csapatai elfoglalták Küstrin várát

Rokoszovszki hadseregcsoportja elfoglalta Dirschaut, Neustadtot és Putzigot — A szövetségesek elfoglalták a Rajna balpartját a holland határtól a Mosel torkolatáig — A háború legsúlyosabb légi támadása Essen ellen — Újabb amerikai partraszállás a Fülöp-szigeteken

Moszkva, március 11. (MTI) Sztálin marsall rendkívüli napiparancsban közölte két német közlekedési csomópont és védelmi támaszpont, Lauenburg és Karthaus városok elfoglalását.

Visszavert német támadások a Dunántúlon

Moszkva, március 12. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda március 11-i hadművelési jelentése: Március 11-én Danzigtól délkeletre csapataink a Visztula keleti partján északi irányban folytatták támadásaikat és elfoglaltak több mint 40 helységet. 2. bjelorusziai arcvonalunk csapatai folytatva támadásukat

Danzig irányában, elfoglalták Leba várost és több mint 200 nagy helységet.

Az arcvonal csapatai március 10-én több mint ezer német katonát és tisztelet ejtettük foglyul. Magyarországon, a Balatontól északkeletre és keletre csapataink harcokat folytattak és visszaverték az ellenség nagy páncélos és gyalogos erőinek rohamait,

tisztelet ejtettük foglyul.

Magyarországon, a Balatontól északkeletre és keletre csapataink harcokat folytattak és

visszaverték az ellenség nagy páncélos és gyalogos erőinek rohamait,

március 10-én ebben a körzetben agyúink tüzével szétzúztunk 95 német harcokocit. Ezenkívül aknamezőinken megsérült és üzemképtelenné vált 57 német harcokocsi.

Az arcvonal többi szakaszán felderítő tevékenység és több ponton helyi jelentőségű harcok folytak. Március 10-én az arcvonal valamennyi szakaszán megrongáltak, illetve megsemmisítettünk 187 német harcokocit és rohamlöveget.

Már 8 helységet foglaltak el a szövetségesek a Rajna keleti partján

London, március 12. (MTI) A remageni hídfőből érkező jelentések szerint a hídfőállás területe egyre nő, a hídfő területén lévő legnagyobb német város 8 kilométerre északra van az eredeti átkelési ponttól. Az amerikai csapatok folytatták előnyomulásukat és ma már 5 kilométerre vannak a Rajnától. Nyolc német helység van a szövetségesek kezén a Rajna keleti partján. A hídfőre zúduló német agyútűz nagy mértékben gyengült. A németek idáig nem próbálkoztak meg légitámadásokkal, csupán két kisebb gyalogsági támadással, melyet azonban a szövetséges csapatok visszavertek. Ugyanekkor egyre

özönlenek az amerikai gyalogsági és tankkötelékek a folyó keleti partjára.

Nem végleges jelentés szerint az 1. hadsereg egymaga tegnap 1800 foglyot ejtett, február 23. óta mintegy 34 ezret.

A 3. hadsereg elfoglalt még öt várost és egy kilométerre van Coblenztől. Egy 25 kilométeres szakasz kivételével a Mosel egész folyása uralma alatt áll.

A weseli német hídfőállásban véget ért az ellenállás: Eisenhower tábornok seregei Coblenz és Nijmegen között felzárkóztak a Rajnához.

Az angol rádió tudósítója, Frank Gilad jelentése szerint mintegy ötezerre tehető azoknak a külföldi munkásoknak a száma, akiket az amerikai csapatok gyors előretörése szabadított fel. Legnagyobb részét orosz, jugoszláv, olasz, holland, luxemburgi és

teli, hogy a 48-as szabadságharc emlékére haladéktalanul induljanak harcba a hilerizmus ellen a magyar ezredek és hadosztályok.

Méltóképpen kell megünnepeelnünk a magyar szabadság új márciusát! Örömmel üdvözljük a debreceni Nemzeti Bizottság ha-

tározatát, mellyel magára vállalta március 15. méltó megünneplésének megrendezését. Ezzel valóban bebizonyítja Debrecen magyarsága, hogy a Függetlenségi Fronttal és Nemzeti Bizottsággal együtt a mostani márciusat valóban új korszak kezdetévé teszi.

belga kényszermunkásokról van szó.

A Ruhr-vidék és a nagy német ipari géppontok pusztulása

London, március 12. (MTI) Az éjjeli ismét bombatámadás érte Berlint, február 20. óta egyetlen olyan éjszaka sem múlt el, hogy ne támadták volna Berlint. A tegnapi nap folyamán több mint 4500 nehézbombázó támadta Németországot. Főcélpont Essen volt, amely ma már romokban hever. A háború legterjedtegebb nappali légitámadása érte ezt a német ipari várost. Több mint ezer angol nehézbombázó 4-5 ezer tonna bombahemennyiséget zúdított a Krupp-művekre és a város rendező-pályaudvarára. A bombázókat több száz vadászgép kísérte, köztük esch és lengyel rajok. Ellenállás nem mutatkozott. A háború kezdete óta több mint 35 ezer tonna bomba zúdult Essenre. Az amerikai légitörő mintegy kétezer géppel támadta Hamburg, Kiel és Bréma ipartelepét. Négy gép veszett oda. Ezerköttszáz bombázó ruhrvidéki gyárakat, raktárakat, repülőtereket és közlekedési csomópontokat támadott a Rajna jobbpartján, a német vonalak mögött. Olaszországi bombázók ausztriai célpontokat támadtak a Linz-Klagenfurt vonalon.

A Ruhr-vidék több mint ezer km. területén ma már nincs egyetlen olyan nagyobb gyár vagy ipartelep, amely valamit is jelentene a német háborús termelés szempontjából. A szövetséges légitörők támadásai nyomán Düsseldorf kétharmada romokban hever, Dortmund területének fele elpusztult. Hamburg háromnegyede a föld színével egyenlő, Berlin 8000 hektárnyi területéből 1600 hektár semmisült meg.

Amerikai partraszállás Mindanao-szigetén

London, március 12. (MTI) Amerikai csapatok partraszálltak Mindanao-szigetén, a Fülöp-szigetecsoport délkeleti nagy szigetén. A partraszállt szövetséges erők előretörnek Zamboanga repülőtere és városa felé, miután négy falut elfoglaltak. Egy repülőgépfelszálló hely máris üzemben van. A partraszállást mult pénteken hajtották végre az amerikai csapatok nagyerejű hajógyűzáróit és bombatámadások után. A japánokat váratlanul érték a hadműveletek és rendezetlenül a hegyekbe menekültek.

Tegnap 350 óriás repülőgéppel több mint kétezer tonna gyújtó, és rombolóbombát dobott Nagoyára, Japán harmadik legnagyobb városára.

LAPZÁRTA UTÁN

Moszkva, március 12. Sztálin marsall ma két rendkívüli napi-parancsban adta hírül, hogy Zsukov tábornagy csapatai elfoglalták Küstrin megerősített várost az Odera partján és Rokoszovszki tábornagy csapatai elfoglalták Dirschaut, Neustadtot és Putzigot az észak-nyugati irányban.

Románia a világbéke-szervezetért

London, március 12. (MTI) A román miniszterelnök táviratokat intézett Sztálin marsallhoz, Roosevelt elnökhöz és Churchill miniszterelnökhöz, melyekben a román miniszterelnök biztosította a há-

rom nagyhatalmat, hogy Románia mindent megtesz a világbéke biztosításának céljából felállítandó világszervezet érdekében.

A szakszervezeti világszövetség előkészítő munkája

Moszkva, március 12. (MTI) Mint Párizsból jelentik, a szakszervezetek világszövetségének Párizsban tartózkodó ügyvezető bizottsága, amelyet a szakszervezetek Londonban tartott nemzetközi kon-

ferenciáján választottak meg, megkezdte munkáját. A bizottság kidolgozza az alapszabályokat és a sanfranciscói konferencián való részvételről tárgyal.

A Groza-kormány teljes listája

Bukarestből jelentik: Románia új demokratikus kormányának névsorát most tették közzé. Miniszterelnök: Groza Péter; miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter: Tatarescu. belügyminiszter: Georgescu; hadügyminiszter: Vasiliu-Rascano; tábornok; nemzetnevelési miniszter: Voitec; kultuszminiszter: Burducea; művészeti miniszter: Mihail Ralea; közmunka- és közlekedési miniszter: Gheorghiu-Dej; munkügyi mi-

niszter: Lotar Radacanu; igazságügy: Patrascanu; földművelésügyi miniszter: Romulus Zaroni. propagandaminiszter: Constantinescu-Jasi; egészségügyi miniszter: Bagdasar professzor; bányák és kőolajipar minisztere: Tudor Jonescu; kereskedelemügyi miniszter: Arministeanu; szövetkezeti miniszter: Alexandrescu; nemzetiségi alminiszter: Vladescu-Racoasa.

A bolgár külpolitika útja

London, március 12. (MTI) Györgyev bolgár miniszterelnök a bolgár hazafias front tegnapi gyűlésén kifejtette, hogy a kormány külpolitikájának első pontja a Szovjetunióval való barátság, baráti viszony a nyugati demokráciákkal, Görögországgal és Jugoszláviával, valamint

a többi balkáni néppel. — „Hálásak vagyunk a szovjet kormányának a fegyverszüneti feltételek viszonylagos enyheségéért. Bulgária az egyetlen nemzet, melynek a fegyverszüneti egyezmény megkötése után képviselője van Moszkvában.”

Tegnap: „A német mindig megőrzi nyugalmát”

Ma: „Nyakunkon az orosz tankok!”

Moszkva, március 12. (MTI) Egy évvel ezelőtől, amikor a szovjet csapatok még a Visztulán innen voltak, semmi sem zavarta meg a pomerániai városok nyugalmát. Schneidemühl is azok közé a városok közé tartozott, amelynek lakói nem gondoltak a jövőre. De mi történt nemrégiben a német városban, melyet még a bombázás is elkerült. Mintegy parancsszóra valóságos népvándorlás indult meg a schneidemühli állomás felé. „Jönnek az oroszok, nyakunkon a szovjet tankok, itt vannak az orosz repülőgépek!” — ilyen és ehhez hasonló kiáltások verteék fel a város esendjét. Hiába volt a sok fatagasz, amely nyugalmat hirdetett, hiába fenyegetőztek a Gauleiterék, hiába lőtt agyon a Gestapo egy pár tu-

cat fajliszta, izig-vérig árja származású hírtérjesztőt, a vasútállomásonál egyre nagyobb tömeg torlódott össze és a fegyelmezett németek összevették a jegyeket. Ez volt a kezdet. Javában osztották már a jegyeket, amikor távoli robbanások és állandóan közeledő dübörgés hallatszott. — „Nyakunkon az orosz tankok!” — kiáltotta rémülten a tömeg. Öt perc múlva hűs lett a vasútállomás. Feltűnt, ki merre látott és az elhagyott állomáson szanaszét heverték a bőröndök, batyuk és utazókosarak, futott mindenki, csak hogy a bőrt mentse. Az állomás falán pedig ott volt a kifüggesztett felirat: „A német mindig megőrzi nyugalmát!”

Fa esztőlők Vajda-Vojvoda Sándor birtokát a román parasztlakóközök

A „Néplap” kolozsvári jelentés alapján már beszámolt arról, hogy a földreformot március 15-éig befejezik Észak-Erdélyben. A földosztást a Magyar Népi Szövetség és az Ekés Front földosztóbizottságai végzik. Szolnokdomboka megyében a román parasztlakóközök felosztották Vajda-Vojvoda Sándor, volt román miniszterelnök birtokát is.

Népbíróságok elé kerül Meskó Zoltán

Pézfidesen a budapesti Népbíróság elé kerül a magyarországi náclmus atyja, Meskó Zoltán. A magyar képviselőház tagjai közül elsőnek ő jelent meg a parlament épületében nyilas formaruhában és Hitler-bajusszal.

Szódavíz kapható Szilukánál TELEKY-U. 100.

Internáltak egy nyilas ügyvédet és egy lapkiadót

Két karcagi nyilas párttag ügyében hozott internálási határozatot a debreceni rendőrség. Kocsis Pál nyomdász, a karcagi „Törül” nyomda társulajdonosa volt. Náluk nyomták a szélsőjobboldali „Nagykunsági Lapok”-at. A nyomda különben a nyilasok „szellemi” központja volt.

Vele együtt került a rendőrségre dr. Rimaszombati István karcagi ügyvéd, Rimaszombati nem az első a nyilasok közül, aki azzal védekezik, hogy 1919-es forradalmi tevékenysége miatt üldözték és menteni akarta magát. Ezért lépett be a nyilaspártba és nem meggyőződésből. Védekezését számos tanú vallomása megerősölte. Bárhol fordult meg, bíróságon vagy más hivatalos helyen, mindenütt agglált a „nyilas cizmák” érdekében.

Mindkettőjük ügyében a Népbíróság fog dönteni.

Két középiskolai tanuló részére teljes ellátást keresek

RÉNYI Miklós-u. 4.

Van harcos demokratikus hagyománya a tanításnak is

Czabán Samu emlékünnepe a nevelők szakszervezetében

A tanítóságot szokás mint passzív tömeget nézni. A reális rendszer tényleg elkövetett mindent, hogy a tanítóságot guzsbaküsse. Voltak azonban tanítók, akik szenvedéssel teli élet árán is vállalták a harcot a demokratikus népjogok megvalósításáért. Ezek közé az elsők közé tartozott Czabán Samu, akinek emlékünnepe a debreceni tanítók március 11-én rendezték meg.

Juhász Géza tanker, főigazgató nyitotta meg az ünnepélyt, kiemelve Czabán Samu életének nagy tanulságát, a törhetetlen ragaszkodást, a nép jogait való kiharító és szüntelen harcot. Háromszor függesztették fel, próbálták letartóztatással, kényerítői való megfosztással megfélemlíteni, de kitartott. Tanító volt, a tanítók országos elnöke lett, a miniszteriumban a Legfelsőbb Tanács tagja, a népoktatásügyi átépítője a forradalmak alatt. Új államban, Csehszlovákiában megint szervez, lapokat, könyveket ad ki és a köréje csoportosult tanítókat bekapcsolja a tanítói internacionálén keresztül a nevelők antifasiszta világharcjába. Újra felüggesztik, nyugdíjazzák és a visszatért reakció később nyugdíjától is megfosztja. Így hal meg. De ez az élet mégsem volt hiábavaló, példakép és útmutatás maradt a mai tanítóság számára is.

Ormós Lajos tanfelügyelő a tanítóság demokratikus küzdelmeiről beszélt, Dusiczáné Gúrgy Ilona Ady-verseket szavalt, a tanítóképző énekkara népdalokat adott elő.

„Eladó vagyok”

Budapesti gyermekek beszélgetéséről, sirásáról, neveléséről volt hangos vasárnap délelőtti az idegklinikai. Fáraót, utazástól megőrt arcú kislányok és kislányok sorakoztak a párolgó levesestál és a friss kenyéret tartalmazó hőjéhez arasz ele. — Serdült tessék adni! — kéri egyik is, másik is — és csodálatszerűen minden kérés teljesíteni tudnak a kiosztók.

Az előcsarnokban már a fogadószülők egész csapata várakozik. Legtöbben egyszerű, kendős asszonyok, szerényen öltözött férfiak. Gyermekeket keresnek.

— Ha lehet, kislányt szeretnék, lehetőleg jó családból való és aprót — mondja az egyik asszony, s azonnal ki is választ egy kis göndör szőke leányt.

— A kislányomhoz barátnőt szeretnék, lehetőleg nem kitanulást, hanem jómodorút! — fejezi ki kívánságát egy másik.

— Elvinném ezt a kislányt, csak az a kár, hogy nem római katolikus — mondja egy harmadik.

Ott állunk a közepén. Igen, így is lehet. Szépséget, jó modort, hálaerőztetést vallást keresni. De lehet másként is. Vannak szerencsére olyanok is, akiknél nem a külső számít, hanem szívük szerint tesznek.

Egy dohánygyári munkás felesége kiválaszt egy gyermeket, szépen, szeliden beszél vele, de minden hiába. Szegény gyermek sir, sir vigasztalhatatlanul, hiszen két kis testvérétől kell elszakadnia. Az asszony áll, áll, tépelődik — hiszen csak egy szobája és otthon már három gyermeke van —, de végül megfogja mind a három gyermek kezét és elindul velük hazafele. Mind a némen mosolyognak...

„A fontolva haladó”

„A fontolva haladó név pártinév nem lehet... mivel fontolás nélkül okos ember nem akar haladni... Csak az a különbség, hogy egyik podagrás, annak tehát a fontolva haladás annyi, mint lajhár-mozgás a pamlagtól a karosszélig; másik lyukszemés, s ennek a fontolva haladás annyi, mint gyöngén lépegetni, mintha merő lojdon járna; a harmadik pedig ép, egészséges ember, s ez, barmi sebesen menjen is, mindig fontolva halad, csak úgy haladjon, hogy el ne essék. Világosabban, vannak haladók, akik a haladás gyorsaságát a haza szükségéhez mérik... Az arisztokrata, aki a haza minden javainak tejszínét élvezi, anélkül, hogy terheiben osztoznék, azt tartja okos fontolva haladásnak, mely minél kevesebb áldozatot igényel privilégiumából minél kevesebb teherben részesíti... s ha kármentesítést lát, reá áll; ha pedig ezt nem lát, felforr és anarchikus forogásnak nevezi a közelesség igénybevitelét. Ezt nevezi ő fontolva haladásnak; míg ellenben a nép fia, kit századokon át halmozott arányban nyom minden teher, a nyomorult proletáriátus, ki az életét csak a keserves munka, a honapi lét bizonytalansága, s az éhség oldaláról ismeri, s kíról mégis az európai civilizáció sem gondoskodott ezred éven át, azt tartja a legokosabb, legfontoltabb haladásnak, mely élete terheiből minél többet, minél gyorsabban leveszen, a sanyargatottak minél nagyobb jólétet, minél biztosabb életet és minél gyorsabban nyújt... a becsületes hazait azt tartja a legokosabb, legfontoltabb haladásnak, mely a hazának legtöbbét a gyorsabban eszközöl.” (Kossuth Lajos)

Dicséretek és megrovások a pesti gyermekek új születésére

A kis Mihalik Ernő szomorú mosollyal mondja: „eladó vagyok”, majd elmeséli, hogy apa megnált, testvérét a háboru pusztította el, anyja, aki szintén nagy beteg, megpuccosolta neki, hogy vissza ne menjen. S az egyik leány arva gyermekét keres. A kis Ernő reménykedik, hiszen arvanak erzi magát. De jön a lesújtó válasz: hiszen neked csak él az édesanyád!

„Anyukám, anyukám!” — sir a falhozborúva egy fücska. Megsimogatják, vigasztalják, de már nagyobbacska, nem is szép, így nem kapnak rajta.

Általában a nagyobbak szomorúan, csalódottan ácsorognak, fogják kis batyukat. Mert jaj, többé már nem a kedves kis gyermek-játékszerek, akiket különösen a középosztályhoz tartozók szívesen keresnek. Igaz, nem is olyan jó modorúak, nem olyan szépek, kissé kamaszodnak. De gyermekek. Sokat szenvedett, sokat tapasztalt gyermekek, akiket az élet már megantott arra, hogy nehéz mindig bájosan mosolyogjon, nehéz elfelejtetni az otthonok nemrég lezajlott tragédiáit.

Budapesti gyermekeket magatokhoz fogadó szülők, a szívetek nézzétek és segítsétek. Ne az önzés vezessen benneteket akkor is, amikor magatokhoz fogadtok egy-egy kislányt vagy kislányt, ne szórakozni akarjatok, hanem lássátok meg bennük az embert, akiknek szüksége van rátok. Tanuljátok attól a sok proletárasszonytól és férfitől, kik nem válogatnak, kik jó példával jártak előttetek és próbáljatok meg úgy tenni, ahogyan ők tettek.

„A magyar nép újra el akarja helyét foglalni a szabad népek sorában“

— mondotta Molnár Erik népielőléti miniszter

A demokratikus rendőrségről, a Nemzeti Bizottságokról és a nemzeti egységről beszélt Révai József a Kommunista Párt kecskeméti nagygyűlésén

A Magyar Kommunista Párt kecskeméti szervezete március hó 11-én, vasárnap nagygyűlést tartott. A nagygyűlés szónokai: dr. Molnár Erik népielőléti miniszter és Révai József, a Párt Központi Vezetőségének tagja voltak.

Molnár Erik népielőléti miniszter többek között a következőket mondotta:

— Egyik legfontosabb feladatunk az új magyar hadsereg megteremtése és harcbevetése a fasiszta Németországgal szemben.

— Vannak, akik azt mondják, hogy a háborús sebekből vérző országnak békére és nem háborúra van szüksége. De a béke kétféle lehet. Békét fog kapni a leverett Németország is, de ez a béke szükségszerűen együtt fog járni függetlensége és szabadsága korlátozásával, mert csak ezen az úton biztosítható az, hogy Németország harmadszor is ne sodorja háborúba az egész világot. Ezt a békét kapná meg Magyarország is, ha most ölbetét kézzel viselné el legyőzött helyzetét. Mert

nemcsak az ország vezetőit, hanem az egész népet is súlyos felelősség terheli a történelemért.

A magyar nép eltűrte, hogy vezetői hadhagyják a békés Szovjetunió ellen; hogy a zsidókat beszállítják a károkba az országból; résztvevők a Szovjetunió területének lerombolásában és nem akadályozták meg, hogy az ország október 15. után is Németország mellett küzdjön.

A fasiszta Németország elleni harc vezet a békéhez

— Ez a béke nem gyógyítaná be a háború okozta sebeket, hanem nyitva hagyná őket. De a Szovjetunió nagylelkűségével, amely lehetővé tette a Nemzeti gyűlés összehívását és nemzeti kormány alakítását, mód nyílik egy egészen más béke eléréséhez. Ehhez az út a Németország elleni háborún át vezet.

A kormány tekintélyét a reakció elleni harc fokozása növelheti

— A népben ma kétféle hangulat kap lábra. Vannak, akik passzívok, félénkek és vannak, akik elégedettek a dolgok túl lassú menete miatt. Sem egyik, sem másik hangulat nem öregíti a kormány tekintélyét. Pedig kell, hogy a kormány tekintélye legyen. Mi amellelt vagyunk, hogy a kormány minél nagyobb legyen a tekintélye. Épp ezért kívánjuk, hogy

a reakció elleni harcnak a kormány álljon az élére.

— A reakció elleni harcot mi, kommunisták nem élvezzük, hanem sportból követeljük, hanem nemzeti érdekből. A reakciók most, persze, nem mernek nyíltan jelentkezni. Az új rend embe-reit próbálják szócsovéül felhasználni. A támadás az új demokratikus rend két intézménye ellen irányul elsősorban: az új rendőrség és a Nemzeti Bizottságok állnak a támadások középpontjában.

— Azt mondják, hogy a rendőrség rossz, hogy pártrendőrség stb. Bizonyos, hogy a rendőrség

E háborúban a magyar nép megbizonyíthatja, hogy ha hibázott is, újból el akarja foglalni helyét a szabadságszerető népek sorában.

Igy olyan békét fog elérni, amely mellett az ország függetlensége és szabadsága fennmaradnak, a háború ütölte sebek pedig gyorsan begyógyulnak.

Ezért kötelessége minden katonailag kiképzett, megfelelő korban lévő magyarnak, hogy belépjen az új magyar hadseregbe.

Elsősorban a kommunistáknak, akiknek pártja vezeti a küzdelmet Magyarország felemelkedéséért. De a népek is kötelessége minden eszközzel támogatni az új magyar hadsereget, amire példát nyújtott a napokban Hajdúdorog, ahol a Kommunista- és a Nemzeti Parasztpárt tizenhárom székér élmet gyűjtött össze a hadsereg részére. A demokratikus Magyarország gondoskodik hadbavonult fiairól és ezek hozzátartozóiról.

— Másik igen fontos feladatunk a földbirtokreform megvalósítása. Ennek óriási a politikai jelentősége is, mert

a nagybirtok megszüntetése megsemmisíti a feudális politikai hatalmak anyagi alapját, ami nélkül demokrácia nem lehetséges.

Az új magyar hadsereg megteremtésének, a földreformnak azonban politikai előfeltételei vannak. E feladatainkat csak akkor valósíthatjuk meg, ha előbb

gyökeresen eltávolítjuk közéletünkkel a reakció, feudalizmus, fasiszmus képviselőit.

— Csak ha a tömegek kilépnek eddigi passzivitásukból és közvetlenül résztvesznek a reakció elleni harcban, fog létrejönni a demokratikus Magyarország, amely eddigi szenvedéseinknek jutalma lesz.

Révai József többek között a következőket fejtette ki:

gek sok hibát csinálnak. De ne felejtjük el, hogy fiatal intézményről van szó, hogy az új rendőrség még gyakorlatlan, hogy a legtöbb helyen fizetést sem kap. Hibák elhat természeteseek és mégis: ez

a mostani rendőrség minden hibája ellenére százszor jobb, mint a régi, mert nem a demokrácia híveit, hanem ellenségeit fogja le.

— Kijelentjük, hogy mi, kommunisták, nem törekszünk egyeduralomra a rendőrségen. Az, hogy számos városban kommunisták állnak a rendőrség élén, azért van, mert mi, kommunisták vállaltuk ezt a feladatot a legnehezebb időben, akkor, amikor más nem akarta vállalni. A hibákat ki kell küszöbölni. Készek vagyunk bizonyos állásokról le is mondani, de

arról nem mondunk le, hogy az új rendőrség a magyar demokrácia éles kardja legyen és nem engedjük, hogy a rendőrséget megfoszassák az elvett jogok

tól, melyek nélkül ez a kard csorba lenne.

A Nemzeti Bizottságok a demokratikus erők egyesítésének a szervei

— A Nemzeti Bizottságokról azt mondják, hogy rendetlenséget okoznak. A valóságban nekik köszönhetjük, hogy az ország a rend és a konszolidáció útjára lépett, hogy Nemzetgyűlésünk és kormányunk van.

A Nemzeti Bizottságoknak azonban ügyelniük kell arra, hogy ne lépjenek a tulzások útjára.

Feladatuk az, hogy politikai felvilágosítással segítsék az Ideiglenes Nemzeti Kormányt

az ország előtt álló feladatok megoldásában, hogy javaslatokat tessenek, kezdeményezzenek. A Nemzeti Bizottságok azonban semmiesetre sem lehetnek pusztá panaszírók.

Ne avatkozzanak a közigazgatásba, de ellenőrizték, hogy vajjon a demokrácia szellemében működik-e?

És ha azt látják, hogy baj van, akkor bátran és erőlesen avatkozzanak be, mozgósítsák a népet.

A demokráciáról és a munkáspártok együttműködéséről beszélt Szakasits Árpád a Szociáldemokrata Párt vasárnapi nagygyűlésén

A Szociáldemokrata Párt vasárnap délelőtt az Arany Bika nagytermében nagygyűlést tartott. Az elnöki emelvényen a Szociáldemokrata Párt vezetői mellett ott ült Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére és Nagy Zoltán, a Független Kisgazda Párt országos elnöke is.

Szabó Kálmán, Debrecen polgármestere nyitotta meg a gyűlést, majd Szakasits Árpád, a „Népszava” főszerkesztője mondott beszédet.

— Foggal és körömmel kell megvédenünk kivívott szabadságunkat és a demokrácia alapjait — mondotta többek között.

Fegyveres demokráciára van szükségünk. A fegyvert a demokratikus magyar hadsereg vigye. Látni akarjuk a sereglési gyorsabb tempóban az új néphadsereg zászlói alá.

Azt akarjuk, hogy a demokráciának legyen ökle és sújtson le könnyörtelenül, ha a lappangó fasiszmus előmerészkedne búvóhelyéről.

— A megoldandó problémák között a legfontosabb a földreform. Együtt dolgoztunk a demokratikus pártokkal, hogy a földreform kérdését törvény szabályozza. De együtt kell dolgoznunk a végrehajtásban is. Arra is ügyelni kell a két munkáspártnak, hogy

minden földet műveljenek meg,

mert van passzív ellenforradalom is. Másik, nem kevésbé fontos kérdés az ipar területének megszervezése. Addig, amíg gépekhez jutunk, hogy nagyipari apparátu-

A Nemzeti Bizottságoknak addig lesz elvégezni való feladatuk, amíg nincs gyökerestül kiirtva a feudális és fasiszta reakció. „Ennek pedig nem a végén, hanem a kezdetén állunk.” Révai József ezután

a földreformról

szólt és kijelentette, hogy a földreformtörvény végrehajtásának biztosítására

meg kell azonnal mindenütt teremteni a földigénylő bizottságokat.

A földreformjavaslat abból indul ki, hogy elsősorban az legyen igényjogosult, aki fegyverrel a kézben harcol az ország felszabadításáért, továbbá az, aki a nagy tavaszi csatában a magyar mezőn az ország kenyerének biztosításáért példaadóan megállja a helyét.

A Kommunista Párt szókimondó bírálatot gyakorol azok felett, akik rosszul dolgoznak, de rendíthetetlen híve a nemzeti egységnek.

Kritikánkkal nem gyöngíteni, hanem erősíteni akarjuk a Kormányt, a magyar demokráciát. A magyar demokrácia táborának, a Függetlenségi Frontnak erősítésére fogott össze a két nagy munkáspárt: a Szociáldemokrata és a Kommunista Párt.

Ahol a munkásosztály egységes, ott a demokrácia ügye diadalmaskodik.

A demokrácia ügye a nemzet ügye: erre tanít a közelgő március 15-e. Mutassunk annyi hazaszeretetet, erélyt, bátorságot az ország előtt álló feladatok megoldásában, annyi gyűlöletet a nép ellenségei iránt, mint Kossuth, Petőfi, Tancsics és akkor Magyarország nem volt, hanem lesz!

sunkat felépíthessük, az ország ipari termelésének terhe és gondja — különösen a vidéken — a kisiparra hárul.

Fel fogjuk építeni gyáriparkunkat,

mert az ipari munkásságban van erre elég erő és akarat. A munkás most a maga hazáját építi: Szabadságát és függetlenségét.

— A Kommunista Párttal való fegyverbarátságunk egyik legszilárdabb pillére az őszinteség,

a kegyetlenségig menő önbírálat. A két munkáspárt együttműködése az új Magyarország egyik szilárd alapja. Ez azonban nemcsak, hogy nem zárja ki, de szükségessé teszi a többi pártokkal való szorosabb barátságot.

Ries István, a Szociáldemokrata Párt országos vezetésének tagja visszapillantást vetett az első világháború óta eltelt időre, majd hangsúlyozta, hogy Budapest lakossága éhezik és az éhségtől elgyengült kezek nem tudnak dolgozni. A vidéknek kell az éhező város segítségére sietni.

Bosszút kell állnunk Budapestért

és mindazért a pusztításért, amit a nácik Magyarországon műveltek.

A gyűlés utolsó szónoka Marosán György, a párt országos titkára volt, aki a munkásság politikai szerepéről beszélt és rámutatott arra, hogy a nőnek, aki a háznál is a férfi mellett dolgozik, be kell kapcsolódnia a politikába. Hangoztatta az új generáció nevelésének fontosságát.

Révai József ad elő ma a Szabadegyetemen

A Debreceni Szabadegyetemen ma Révai József tart előadást „1848” címmel. A nagy érdeklődéssel várt előadás a Demokratikus Ifjúsági Szövetség előadótermében fél 4 órakor kezdődik.

Tizenhat zsidó nősihalott temetése

Unnepélyes körülmények között temették vasárnap délután a fasizmus tizenhat zsidó áldozatát, akiket közvetlen felszabadulásuk előtt a németek kivégeztek. Az áldozatokat akkor tömegsírba temették. A feltárt sírból most teljesen felismerhetetlen holtestek kerültek elő. A tizenhat egyszerű koporsó előtt honvédi díszszakasz állt sorfalat. A nyitott sírok előtt búcsúszavakkal képviseltette magát a Szentegylet, az Országos Zsidó Szövetség és a budapesti Zsidó Szövetség. A református egyház nevében Révész Imre püspök beszélt, a honvédelmi miniszter képviselőjében Kóváry alezredés, a 6. honv. kerület parancsnoka. A díszszakasz tisztelgése közben hullott az első márci 13-i koporsóra.

A Nemzetközi Vöröskereszt felhívása

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a Nemzetközi Vöröskereszt nevével egyesek súlyos visszaéléseket követtek el, a delegáció ezúton hívja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt kizárólagos megbízottjai Born Frigyes és Weyermann Hans. Minden intézkedés, igazolás, rendelés, mely nem a két genfi főmegbízott valamelyikének aláírásával van ellátva, érvénytelen és az így elküldött visszaéléseket az illetékes szovjet és magyar hatóságok súlyosan fogják megtorolni.

Debrecenben megnyílnak a nyilvános WC-k

A nehéz viszonyok ellenére is már megnyílt Debrecenben három nyilvános WC épület a Kálvin-téren, a Rákóczi-utcai piac téren és a Kassa-úton, a zsidó környéken. Egyideig a Piac-utcán, a városi bérházak előtti WC is nyitva volt, azonban a fagyveszély miatt egyelőre be kellett zárni.

Csokona-szinnaz
Ma, kedden
Egy bolond szízel csinál
Zenés bolondság 3 felvonásban
Előadás kezdése fél 4 órakor
Telefonjegyvétel 110.

Víg színház-mozgó
Mai műsor:
Kenvernarc
Világhírű és idősebb amerikai film, érdekes képi műsor.
Legújabb orosz humor.
Előadások hétköznapi 3 és 4 órakor, vasárnap u. e. 11, d. u. 1, é 3 és 4 órakor. Fénztárgyítás hétköznapi 1 órától, vasárnap 10-11 óráig tartólag.

APOLLO-MOZI
Az orosz filmgyártás kimagasló alkotása
Párttitkár
Előadások: d. u. 1, fél 3 és 4, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Figyelem!
cipész- és csizmadimesterek
férfi-, női-, és gyermekcipő készítményeiket átve z:
Grosz Ernő cipőüzlet, Csapó u. 28

PÁRTHIREK

A Nemzeti Parasztpárt felhívja tagjai figyelmét arra, hogy nyolc napon belül jelenték be földigényüket a párttitkárságnál, megjelölve azt, hogy hol és milyen nagyságú föld megmunkálását vállalják az 1945. gazdasági évben. A párttitkársága egységesen fogja felterjeszteni földigénylő tagjainak névsorát igényjogosultság elbírálása végett az e célra megalakított illetékes bizottsághoz. Debreceni pártvezetőség.

A Nemzeti Parasztpárt felhívja tagjai figyelmét, hogy f. hó 15-én tartandó ünnepegyen minél számosabban jelenjenek meg. Gyülekezés reggel fél 10 órakor a párt helyiségben (Kossuth-u. 18.).

A Demokratikus Nőszövetség szerdán f. hó 13-án d. u. 4 órakor fontos napirenddel ülést tart és kéri a tagok pontos megjelölését.

Felhívások

Az összes építőmunkások március 15-én délelőtt 9 órakor a „Margit” udvarán (volt Munkás-Otthon) gyülekezzenek! Pontos megjelenést kér a vezetőség.

Március 15-től megváltoznak a telefonszámok

A postaigazgatóság közli, hogy folyó hó 15-én éjjel a távbeszélő központ bővítése folytán átkapcsolások lesznek és ezért a kapcsolási számok egy része megváltozik.

Az új távbeszélő-névsort minden előfizetőhöz eljuttatja és 16-án reggeltől a távbeszélő-állomások az új számokon hívandók.

Egyben felkéri az előfizetőket, hogy tévedések elkerülése végett mindig számmal kérjen kapcsolást.

HALÁLOZÁS. Kerékgyártó Jánosné Szabó Zsuzsanna 56. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz Kőzetemelő III. ravatalozójából. Lakás: Bellegelő 57. Bartha vállalkozó végzi.
Dalmy Imréné Labancz Mária 57. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz Kőzetemelő díszravatalozójából. Lakás: Rákóczi-u. 29. Bartha vállalkozó végzi.

Felolós szerkesztő és kiadó:
DR. TARISKA ISTVÁN
Szerkeszti: **RADÓ ISTVÁN.**
Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadványkötő közfoglalkozásán Debrecen, József királyi herceg-utca 18 szám.
Felolós nyomdaigazgató: **Ménos János.**

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, órákat magasan vesz
Kollár érás
KOSSUTH-U. 4.

Dr. Mezei Károly bőrgyógyász, nemibetegségek és kozmetika szakorvos rendelőjét megváltoztatva, délelőtt 11-12-ig és délután 2-5-ig rendel Kossuth-utca 42. Bejárat kapu alatt.

Jöjjen a DANCING
tancinézetbe, Széchenyi-u. 1b.
Minden csütörtökön fél 4 órától, szombat-vasárnap 3 órától
Összetánc
Minden hónap 1-én és 15-én új tancanfolyam kezdődik.
Kitűnő Jazz zene
Felvilágosítás naponta 12-2-ig

APRÓHIRDETESEK

ALLÁS
Varrónőt keresek. Fülöpú, Arany János-u. 5. 211
Kint vagy bent dolgozó nagymunkásokat, valamint kézimunkásokat — sürgősen felvesz Kiss uri szabósa, Ferenc József út 16. Alföldi-palota. 223
Asztalosmunkásokat felvesz Ary műasztalos — Kassa-út 22. 834
Asztalossegédeket állandó munkára felvesz Ary műasztalos, Kassa-út 22. 233
Gyermekklinika dajkát keres. 284
Magas fizetéssel takarítónőt felvesz a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetsége, Bika-félemezlet. 376
15 éves leány elmaradt intelligens családból, mint családtag. Cím a kiadóban 328
Gép- és gyorstrónót felvesz a Debreceni Fűszerkereskedők Árubeszerző Szövetkezete, Ferenc József-út 41. 315
Idősebb asszony elhelyezkedne kisebb családból, háztartási munkára. Érdeklődni Honvéd-u. 28. 318
Cipészsegédet, esetleg ellátással is felveszek. Falusy, Zelemér-u. 5. 232
Okleveles jegyző, jegyzőségben, adóügyi vagy közigazgatási ellátással vállalkoz. Megkeresés Kovács Imre Debrecen, Gr. Vécsey-utca 5. szám alá küldendő. 300
Majorost felveszek a kondorosi tanya. Tehénhez való jármót veszek Csillag-utca 10. 286
Idősebb embert konvenció majorosnak keresek. Ebes 7. vagy Csemete-u. 17. sz. 283
LAKÁS
Keresek 3 szobás lakást bellerületen. Kárpáthy gyógyszerész. „Megváltó” patika. 302
Nyugdíjas keres szobát hústalan ellátással, jó lelkű családnál. Ajánlatokat kiadóba „Nyugdíjas” jelígre. 302
KERESLET
Keresem fiamat, vitéz Juhász Gyula tizedest. VI fog. von. osztnál szolgált Debrecenben. Születeelt 1920 Kaban. Aki tud róla értesítse aggódó szüleit. vitéz Juhász Sándor. Kaba 180. sz. 331
B...-t elhunyt keresi családját. Utólagára Vas megye, Gasztonyból írt. Ha tudsz, adj életjelet magadról. Aki tud róla, értesítse feleségét: Ifj. Batiz Mihályt — Kaba 640. sz. 345
Luszló Ignácot Paksról keresi felesége és Vera. Hajdusoboszlón vannak Mulánál. 236
EGYÉB
Takarmányrőpát veszünk, ugyanott kocsi alkalmazunk. Villanytelep.
Elveszett egyetemi indexem. Megtaláló adja le az egyetemi főkapusnál. Hófer József bölcsészettanhallgató. 299
Mozajklapok, Ahólit. lemezek, fűrészporgácsal kapható a Debreceni Működőgyárnál, — Fűrdő-utca 2.
Szappanakkaló zsiradékot szappanra becsérellek, Nagy szappanos. — Berek-u. 3. 776
Használjunk békebeli pamutból foszlány st. p. nőt, műrostmentes, kiadós. Van. Farrot. Csapó 24. 865
Sertést, szarvasmarhát a legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-utca 43. 31
Koresmának, fűszerüzletnek, esetleg műhelynek alkalmas üzlethelyiség, mellékhelyiséggel kiadó. Ugyanott alighasznált cse répkályha és nagy takaréktűzhely eladó. Sámsoni-út 83. 303
Felkérjük mindazokat, akik Nagy Lajos Uzsó-u. 6. sz. és Sipos Lajosné Uray-u. 3. alatti lakásokból bármit is elvittek vagy hozzájuk került, azt azonnal juttassák vissza. Részben tudomásunk van azokról, akiknél a holmink van, ellenkez esetben kénytelen vagyok törvényes uton eljárni. 336
Egy jókárban levő plüschdivány eladó Palkovszky 36. 236
Ondódon, Piac-dűlő 51 alatti tanya birtok, 19 hold kiadó bérbe vagy felesbe. Értekezni Teleki-utca 3. 190
Kaptafát, faszeget, drótszeget és mindennemű cipészkeleket veszek. — 42-es férfi, alighasznált elsőrendű fécipőt elcsérelnek 41-42-es száras cipővel. Apponyi-u. 7 sz. (Csapókert.) 196
Színes viasszosvásznat veszek Árpád-tér 14. 323
Érmet, régipénzt legmagasabb áron veszek éremgyűjtő, Nyil-u. 111. Ez ügyben díjtalan szakaszerű tanácsadás. 287
Felkérem azokat, akik az oroszok bejövetelekor Debrecen környékén hantokat temettek és azok között postásruhás egyén volt, értesítést kérek: Foghty-utca 1. Hajdúszoboszló, Ekes Sándorné. 294
Jutalomban részesül az aki D. V. 1529. sz. lovaról értesít. Jókai-u. 32. 244
Eladó jó igásló vagy kiesbbre elcsérelném. — Pallag, Akadémia. Igazgatói lakás. 256
Bélyeggyűjtők! Sorozatokat, gyűjteményt délutánonként vásárolok. — Magoss György-tér 6. 262
Ebédlő 2500-ért eladó, Homok-utca 121. 261
Uj reklám, fotel, hennecser, matrac, ebédlőszék eladó kárpitosnál, Kandia 15. 304
Fűrdőküpenyt, függönyöket megvételre keresek Balog Tamás. 2-es honvédhuszárezred-u. 72. 305
Táblaüveget magas ártért vásárol Tokés és Horváth foto, Simonffy-utca 1. 312
Egy Singer varrógép és nagy falióra eladó. Piac-utca 58. II. e. 2. a. 301
Karikabájós varrógép eladó. Szoboszlai Papp L. utca 16. sz. 298
Prima férficipőt vagy bakancsot elcsérellek férfi ruhára, magastermetre, vagy női sötét színű kabáttra. Bethlen-u. 68. Ménes. 297
Nagyszalonta-u. 38. sz. ház eladó. Érdeklődni: Hargita-u. 12. 203
Egy 70 literes vörösrézűst és egy nagy függőlámpa eladó Váradinál, Patai-utca 16. sz. 291
Napiárban veszünk száraz, egészséges morzsolt tengerit. Apafi-malom. 276
Bőhátú, női szűrkés vagy bárnás tavaszikabát veszek pénzért vagy élelmiszert. Böszörményi-ut 1. sz. 269
Feles szőlő, kert Kőzetemelőnél kiadó. Lakás van. Felvilágosítás Böszörményi-ut 38. 257
Szép barna bundát és 220-as villanyvasalót veszek. Ajánlatokat Hatvan-u. 6. textilüzletbe kérem. 214
Arkrém, puder, glicerin, szappan és borotvapenge kapható Hatvan-utca 6. 215
Angoraszőrt, gyapjút és fonalat legmagasabb napiáron veszek. Szigligeti utca 14. 92
Női varrógépet veszek. Rakovszky-u. 21. 237
Cukorrőpát minden mennyiségben vásárolunk, esetleg érte küldünk. Rex-gyár, Horthy Miklós-út 3. 251
Vargakeriben, K. Tóth-utcán vagy közelében házat vagy házhelyet keresek megvételre. Szegedi Mihály, Hatvan-u. 48. 266